Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►B **TARYBOS PAMATINIS SPRENDIMAS 2005/667/TVR**

2005 m. liepos 12 d.

dėl baudžiamosios teisės sistemos stiprinimo, įgyvendinant teršimui iš laivų taikomą teisę

(OL L 255, 30.9.2005, p. 164)

pataisytas:

►C1 Klaidų ištaisymas, OL L 99, 14.4.2007, p. 18 (2005/667/TVR)

▼B

TARYBOS PAMATINIS SPRENDIMAS 2005/667/TVR

2005 m. liepos 12 d.

dėl baudžiamosios teisės sistemos stiprinimo, įgyvendinant teršimui iš laivų taikomą teisę

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 31 straipsnio 1 dalies e punktą ir 34 straipsnio 2 dalies b punktą,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ([1]),

kadangi:

(1) Tarybos ir Komisijos veiksmų plane, kaip geriausiai įgyvendinti Amsterdamo sutarties nuostatas dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės ([2]) ir 1999 m. spalio 15 ir 16 d. Tamperės Europos Vadovų Tarybos išvadose, ypač 48 punkte, raginama teikti pasiūlymus dėl teisės aktų, skirtų kovai su nusikaltimais aplinkai, pirmiausia dėl bendrų sankcijų ir palyginamų procedūrinių garantijų.

(2) Kova su tyčiniu teršimu iš laivų ar teršimu iš laivų dėl didelio neatsargumo yra vienas iš Europos Sąjungos prioritetų. 2002 m. gruodžio 12 ir 13 d. Kopenhagos Europos Vadovų Tarybos išvadų 32–34 punktuose ir 2002 m. gruodžio 19 d. TVR tarybos pareiškime po tanklaivio „Prestige“ avarijos pirmiausia pareiškiamas Sąjungos pasiryžimas imtis visų būtinų priemonių siekiant išvengti tokios žalos dar kartą.

(3) Todėl, kaip konstatavo Komisija komunikate Europos Parlamentui ir Tarybai dėl saugumo jūroje gerinimo reaguojant į tanklaivio „Prestige“ avariją, valstybių narių teisės aktai turėtų būti suderinti.

(4) 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/35/EB dėl teršimo iš laivų ir dėl sankcijų už pažeidimus įvedimo ([3]) bei šio pamatinio sprendimo, kuriuo Direktyva 2005/35/EB yra papildoma išsamiomis baudžiamosiose bylose taikomomis taisyklėmis, tikslas – imtis šių teisės aktų derinimo.

(5) Šis Europos Sąjungos sutarties 34 straipsniu grindžiamas pamatinis sprendimas yra tinkamas instrumentas siekiant valstybėms narėms nustatyti pareigą numatyti baudžiamąsias sankcijas.

(6) Atsižvelgiant į srities specifiškumą, turėtų būti nustatytos bendros juridiniams asmenims taikomos sankcijos.

(7) 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija, kurią pasirašė visos valstybės narės ir kurios šalimi yra Europos bendrija, yra ypač svarbi bendradarbiaujant.

(8) Siekiant užtikrinti greitą informacijos perdavimą iš vienos valstybės narės į kitą, turėtų būti organizuojamas kuo geresnis bendradarbiavimas. Turi būti paskirti ir nustatyti informaciniai punktai.

(9) Kadangi valstybės narės veikdamos atskirai negali tinkamai pasiekti siūlomų pamatinio sprendimo tikslų, ir kadangi dėl tarp-

([1]) 2004 m. sausio 13 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 92, 2004 4 16, p. 19).
([2]) OL C 19, 1999 1 23, p. 1.
([3]) Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 11.

▼B

valstybinio žalos, kurią gali sukelti atitinkamas elgesys, pobūdžio Sąjungos lygiu juos galima pasiekti geriau, pagal subsidiarumo principą, nustatytą Europos bendrijos steigimo sutarties 5 straipsnyje, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal proporcingumo principą šis pamatinis sprendimas neviršija to, kas būtina tiems tikslams pasiekti.

(10) Šiame pamatiniame sprendime gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje pripažintų ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje atspindėtų principų.

(11) Šiuo pamatiniu sprendimu nenumatoma aiški pareiga pagal tranzitinį plaukimo režimą tarptautinei laivybai naudojamų sąsiaurių pakrančių valstybėms narėms, kaip nurodyta 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos III dalies 2 skyriuje, nustatyti savo jurisdikciją tokiuose sąsiauriuose padarytų teisės pažeidimų atžvilgiu. Jurisdikcija šių teisės pažeidimų atžvilgiu turėtų būti nustatoma vadovaujantis tarptautine teise ir pirmiausia 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 34 straipsniu.

(12) Priemonių, kurių valstybės narės imasi įgyvendindamos šį pamatinį sprendimą, praktinį taikymą turėtų stebėti Komisija, kuri per penkerius metus nuo šio pamatinio sprendimo įgyvendinimo dienos pateikia Tarybai pranešimą. Šiame pranešime gali būti įrašyti atitinkami pasiūlymai,

PRIĖMĖ ŠĮ PAMATINĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame pamatiniame sprendime taikomi sąvokų apibrėžimai, pateikti Direktyvos 2005/35/EB 2 straipsnyje.

2 straipsnis

Nusikalstamos veikos

1. Atsižvelgdama į šio pamatinio sprendimo 4 straipsnio 2 dalį, kiekviena valstybė narė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad pažeidimas, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/35/EB 4 ir 5 straipsniuose, būtų laikomas nusikalstama veika.

2. 1 dalis netaikoma įgulos nariams, kai pažeidimai padaromi tarptautinei laivybai naudojamuose sąsiauriuose, išskirtinėse ekonominėse zonose ir atviroje jūroje, jei yra patenkinamos MARPOL konvencijos 73/78 I priedo 11 taisyklės b punkte arba II priedo 6 taisyklės b punkte nurodytos sąlygos.

3 straipsnis

Bendrininkavimas ir kurstymas

Kiekviena valstybė narė pagal savo nacionalinę teisę imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad už bendrininkavimą ir kurstymą padaryti 2 straipsnyje nurodytą nusikalstamą veiką būtų baudžiama.

4 straipsnis

Sankcijos

1. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad už 2 ir 3 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas būtų baudžiama

▼B

veiksmingomis, proporcingomis ir atgrasančiomis sankcijomis, kurios – bent bylose dėl sunkių nusikalstamų veikų – apima laisvės atėmimo bausmes, kurių maksimalus terminas yra mažiausiai nuo vienerių iki trejų metų.

2. Bylose dėl nedidelių pažeidimų, kai dėl padarytos veikos vandens kokybė nepablogėja, valstybė narė gali numatyti kitokios rūšies sankcijas nei numatyta 1 dalyje.

3. 1 dalyje numatytos baudžiamosios sankcijos gali būti taikomos kartu su kitomis sankcijomis arba priemonėmis, ypač baudomis, arba fizinio asmens teisės užsiimti veikla, kuriai būtinas oficialus leidimas ar patvirtinimas, arba teisės steigti, valdyti bendrovę ar fondą ar jiems vadovauti, atėmimu, jeigu faktai, kuriais remiantis asmuo buvo nuteistas, rodo, jog egzistuoja akivaizdi rizika, kad gali būti vėl užsiimta tokio paties pobūdžio nusikalstama veika.

4. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad už 2 straipsnyje nurodytą tyčia padarytą nusikalstamą veiką būtų baudžiama laisvės atėmimo bausme, kurios maksimalus terminas yra mažiausiai nuo penkerių iki dešimties metų, ►C1 jeigu dėl padarytos veikos atsirado žymi ir didelės apimties žala vandens kokybei, gyvūnų ar augalų rūšims ar jų dalims ir mirė asmenys ar buvo sunkiai sutrikdyta jų sveikata. ◄

5. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad už 2 straipsnyje nurodytą tyčia padarytą nusikalstamą veiką būtų baudžiama laisvės atėmimo bausme, kurios maksimalus terminas yra nuo dvejų iki penkerių metų, kai:

a) dėl padarytos veikos buvo padaryta žymi ir didelės apimties žala vandens kokybei, gyvūnų ar augalų rūšims ar jų dalims arba

b) veika buvo padaryta nusikalstamo susivienijimo, kaip apibrėžta 1998 m. gruodžio 21 d. Tarybos bendruosiuose veiksmuose 98/733/TVR, prilyginančiuose dalyvavimą nusikalstamame susivienijime Europos Sąjungos valstybėse narėse baudžiamajam nusikaltimui ([1]), neatsižvelgiant į tuose bendruosiuose veiksmuose nurodytą sankcijos dydį.

6. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad už 2 straipsnyje nurodytą nusikalstamą veiką, padarytą dėl didelio neatsargumo, būtų baudžiama laisvės atėmimo bausme, kurios maksimalus terminas yra mažiausiai nuo dvejų iki penkerių metų, ►C1 jeigu dėl padarytos veikos atsirado žymi ir didelės apimties žala vandens kokybei, gyvūnų ar augalų rūšims ar jų dalims ir mirė asmenys ar buvo sunkiai sutrikdyta jų sveikata. ◄

7. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad už 2 straipsnyje nurodytą nusikalstamą veiką, padarytą dėl didelio neatsargumo, būtų baudžiama laisvės atėmimo bausme, kurios maksimalus terminas yra mažiausiai nuo vienerių iki trejų metų, jeigu dėl padarytos veikos atsirado žymi ir didelės apimties žala vandens kokybei, gyvūnų ar augalų rūšims ar jų dalims.

8. Baudžiant laisvės atėmimo bausme, šis straipsnis taikomas nepažeidžiant tarptautinės teisės, ir ypač 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 230 straipsnio.

5 straipsnis

Juridinių asmenų atsakomybė

1. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad juridiniai asmenys galėtų būti traukiami atsakomybėn už 2 ir 3 straipsniuose nurodytas veikas, kurias jų naudai padarė asmenys, veikę indi-

([1]) OL L 351, 1998 12 29, p. 1.

▼B

vidualiai arba kaip juridinio asmens organo nariai, kurie užima tame juridiniame asmenyje vadovaujančias pareigas, remiantis tuo, kad jie:

a) turi teisę atstovauti juridiniam asmeniui arba

b) turi teisę juridinio asmens vardu priimti sprendimus, arba

c) turi teisę vykdyti juridinio asmens kontrolę.

2. Be šio straipsnio 1 dalyje jau numatytų atvejų, valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad juridinis asmuo galėtų būti traukiamas atsakomybėn tuo atveju, kai 2 straipsnyje nurodytą veiką to juridinio asmens naudai dėl 1 dalyje nurodyto asmens atliekamos priežiūros ar kontrolės nepakankamumo padarė jam pavaldus asmuo.

3. Juridinių asmenų atsakomybė pagal 1 ir 2 dalis neužkerta kelio baudžiamojon atsakomybėn traukti fizinius asmenis, kurie yra 2 ir 3 straipsniuose nurodytų veikų vykdytojai, kurstytojai ar bendrininkai.

6 straipsnis

Juridiniams asmenims taikomos sankcijos

1. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad pagal 5 straipsnio 1 dalį patrauktas atsakomybėn juridinis asmuo būtų baudžiamas veiksmingomis, proporcingomis ir atgrasančiomis sankcijomis. Sankcijos:

a) apima baudžiamojo ar ne baudžiamojo pobūdžio baudas, bent bylose, kai juridinis asmuo yra patrauktas atsakomybėn už 2 straipsnyje nurodytas veikas, kurių:

   i) maksimalus dydis yra ne mažesnis nei 150 000–300 000 EUR;

   ii) maksimalus dydis yra ne mažesnis nei 750 000–1 500 000 EUR bylose dėl sunkiausių nusikaltimų, įskaitant bent 4 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytas tyčia padarytas veikas;

b) visose bylose gali apimti kitokias, nei baudos, sankcijas, pavyzdžiui:

   i) teisės į valstybės teikiamas lengvatas arba pagalbą atėmimą;

   ii) teisės užsiimti komercine veikla atėmimą laikinai arba visam laikui;

   iii) teisminės priežiūros paskyrimą;

   iv) teismo nutartį dėl likvidavimo;

   v) įpareigojimą imtis konkrečių priemonių siekiant panaikinti veikos, dėl kurios juridinis asmuo buvo patrauktas atsakomybėn, padarinius.

2. Įgyvendinant 1 dalies a punktą ir nepažeidžiant 1 dalies pirmojo sakinio valstybės narės, dar neįsivedusios euro, taiko tokį euro ir jų valiutos keitimo kursą, koks paskelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*2005 m. liepos 12 d.

3. Valstybė narė gali įgyvendinti 1 dalies a punktą taikydama sistemą, pagal kurią bauda yra proporcinga juridinio asmens apyvartai, veiką padarius gautai ar numatytai gauti finansinei naudai arba kuriai kitai vertei, nurodančiai juridinio asmens finansinę situaciją, jeigu tokia sistema leidžia taikyti maksimalias baudas, kurios yra bent lygiavertės 1 dalies a punkte nustatytų maksimalių baudų minimumui.

4. Pagal 3 dalį pamatinį sprendimą įgyvendinsianti valstybė narė praneša Tarybos generaliniam sekretoriatui ir Komisijai, kad ji ketina tai daryti.

5. Kiekviena valstybė narė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad pagal 5 straipsnio 2 dalį patrauktas atsakomybėn juridinis asmuo būtų baudžiamas veiksmingomis, proporcingomis ir atgrasančiomis sankcijomis ar priemonėmis.

▼B

7 straipsnis

Jurisdikcija

1. Tiek, kiek leidžia tarptautinė teisė, kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų savo jurisdikcijai nustatyti 2 ir 3 straipsniuose nurodytų veikų atžvilgiu, kai šios veikos padaromos:

a) jos teritorijoje arba iš dalies jos teritorijoje;

b) jos išskirtinėje ekonominėje arba ją atitinkančioje zonoje, nustatytoje pagal tarptautinę teisę;

c) su jos vėliava plaukiojančiame laive;

d) vieno iš jos piliečių, jeigu už tą veiką baudžiama pagal tos šalies, kur ji buvo padaryta, baudžiamąją teisę, arba jeigu vieta, kur ji buvo padaryta, nepriklauso niekieno teritorinei jurisdikcijai;

e) juridinio asmens, kurio buveinė registruota jos teritorijoje, naudai;

f) ne jos teritorijoje, bet sukėlė ar gali sukelti jos teritorijos ar jos ekonominės zonos taršą, ir laivas savo noru yra valstybės narės uoste arba atviroje jūroje esančiame terminale;

g) atviroje jūroje ir laivas savo noru yra valstybės narės uoste arba atviroje jūroje esančiame terminale.

2. Valstybė narė gali nuspręsti, kad ji netaikys arba taikys tik konkrečiais atvejais ar aplinkybėmis jurisdikcijos taisykles, nustatytas:

a) 1 dalies d punkte;

b) 1 dalies e punkte.

3. Valstybės narės informuoja Tarybos Generalinį sekretoriatą, jei jos nusprendžia taikyti 2 dalį, prireikus nurodydamos konkrečius atvejus ar aplinkybes, kurioms esant tas sprendimas taikomas.

4. Kai veika priklauso daugiau nei vienos valstybės narės jurisdikcijai, atitinkamos valstybės narės stengiasi tinkamai koordinuoti savo veiksmus, pirmiausia susijusius su patraukimo baudžiamojon atsakomybėn sąlygomis ir savitarpio pagalbos išsamia tvarka.

5. Atsižvelgiama į šiuos priskyrimo kriterijus:

a) kurios valstybės narės teritorijoje, išskirtinėje ekonominėje ar ją atitinkančioje zonoje buvo padaryta veika;

b) kurios valstybės narės teritorijoje, išskirtinėje ekonominėje ar ją atitinkančioje zonoje juntami veikos padariniai;

c) kurios valstybės narės teritoriją, išskirtinę ekonominę ar ją atitinkančią zoną kerta laivas, iš kurio buvo padaryta veika;

d) kurios valstybės narės pilietis ar gyventojas yra veikos vykdytojas;

e) kurios valstybės narės teritorijoje yra registruota juridinio asmens, kurio naudai buvo padaryta veika, buveinė;

f) su kurios valstybės vėliava plaukioja laivas, iš kurio buvo padaryta veika.

6. Taikant šį straipsnį teritorija apima sritį, nurodytą Direktyvos 2005/35/EB 3 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose.

8 straipsnis

Informacijos pranešimas

1. Kai valstybė narė informuojama apie veikos, kuriai taikomas 2 straipsnis, padarymą arba apie pavojų, kad bus padaryta veika, kuri sukelia ar gali neišvengiamai sukelti taršą, ji nedelsdama informuoja valstybes nares, kurioms gali grėsti ši žala, ir Komisiją.

▼B

2. Kai valstybė narė informuojama apie veikos, kuriai taikomas 2 straipsnis, padarymą arba apie pavojų, kad bus padaryta veika, kuri gali priklausyti tam tikros valstybės narės jurisdikcijai, ji nedelsdama informuoja tą kitą valstybę narę.

3. Valstybės narės neatidėliodamos praneša valstybei, su kurios vėliava plaukioja laivas, ar bet kuriai kitai atitinkamai valstybei apie priemones, kurių imamasi pagal šį pamatinį sprendimą, ypač pagal 7 straipsnį.

9 straipsnis

Informacinių punktų paskyrimas

1. Kiekviena valstybė narė paskiria egzistuojančius informacinius punktus arba prireikus sukuria naujus informacinius punktus pirmiausia keitimosi informacija tikslais, kaip nurodyta 8 straipsnyje.

2. Kiekviena valstybė narė informuoja Komisiją apie tai, kuri jos tarnyba ar kurios jos tarnybos atlieka informacinio punkto funkciją pagal 1 dalį. Komisija praneša kitoms valstybėms narėms apie šiuos informacinius punktus.

10 straipsnis

Teritorinio taikymo sritis

Šio pamatinio sprendimo teritorinio taikymo sritis yra tokia pati kaip Direktyvos 2005/35/EB.

11 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad šio pamatinio sprendimo nuostatos būtų įgyvendintos iki 2007 m. sausio 12 d.

2. Iki 2007 m. sausio 12 d. valstybės narės Tarybos generaliniam sekretoriatui ir Komisijai perduoda nuostatų, perkeliančių į jų nacionalinę teisę joms pagal šį pamatinį sprendimą taikomas pareigas, tekstą. Remdamasi šia informacija ir Komisijos rašytiniu pranešimu, Taryba ne vėliau kaip 2009 m. sausio 12 d. įvertina, kokiu mastu valstybės narės ėmėsi veiksmų, būtinų šiam pamatiniam sprendimui įgyvendinti.

3. Iki 2012 m. sausio 12 d. Komisija, remdamasi valstybių narių suteikta informacija apie šį pamatinį sprendimą įgyvendinančių nuostatų praktinį taikymą, pateikia Tarybai pranešimą ir tokius pasiūlymus, kokius mano esant tinkamais, prireikus – įskaitant pasiūlymus, kad valstybės narės dėl veikos, padarytos jų teritorinėje jūroje arba jų išskirtinėje ekonominėje ar ją atitinkančioje zonoje, turi nelaikyti laivo, plaukiančio su kitos valstybės narės vėliava, užsienio laivu kaip apibrėžta 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 230 straipsnyje.

12 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis pamatinis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.